

ที่ นน ๐๐๓๓.๗/ว ๒๑

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน
ถนน่าน-พะเยา นน ๕๕๐๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัดและธรณีสงฆ์

เรียน ท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดน่าน และนายกเทศมนตรีเมืองน่าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน จำนวน ๑ ฉบับ
ที่ นน ๐๐๓๔/๕๗๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

ด้วยได้รับแจ้งจากสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่านว่า ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด พบว่าปัจจุบันมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด โดยไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ จึงแจ้งแนวทางปฏิบัติในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด ดังนี้

๑. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความประสงค์จะขอเช่าที่ดินวัด

- หากเป็นที่ตั้งวัดต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ข้อ ๒ คือ ขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์ก่อน เมื่อดำเนินการจนมหาเถรสมาคมอนุมัติ จึงดำเนินการในเรื่องการเช่าที่ตั้งวัดต่อไป

- หากเป็นที่ธรณีสงฆ์ ก็ดำเนินการในเรื่องการเช่า ไม่ต้องกันที่ดินวัดเป็นเขตจัดประโยชน์

๒. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่าที่ดินวัด

- ระยะเวลาการเช่าไม่เกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด เมื่อวัดพิจารณาให้เช่าจึงจัดทำสัญญาเช่า

- ระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด วัดพิจารณาและเสนอเรื่องผ่านความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับขึ้นไปที่จังหวัด จังหวัดพิจารณาและเสนอเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจะแจ้งจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดทำสัญญา

๓. การเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ ต้องดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ์ ประกอบความดี)
ท้องถิ่นจังหวัดน่าน

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จ.น่าน
 เลขรับ.....
 วันที่..... ๑๖ มี.ค. ๒๕๖๓
 สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน

ถนนหน่อคำ นน ๕๕๐๐๐

ที่ นน ๐๐๓๔/๑๗๒

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัดและธรณีสงฆ์

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดน่าน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕	จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือมติคณะกรรมการ พศป. ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๔ เรื่อง ขอใช้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช	จำนวน ๑ ฉบับ
๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕	จำนวน ๑ ฉบับ
๔. รายละเอียดเกี่ยวกับการกันเขตจัดประโยชน์ที่ดินที่ตั้งวัด	จำนวน ๑ ฉบับ
๕. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑	จำนวน ๑ ฉบับ

จากการที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด และจากการสอบถาม หรือ จากหน่วยงานราชการ เรื่องการขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด เพื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่ใช้ประโยชน์ในชุมชนพบว่า ปัจจุบันมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด โดยไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ จนทำให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน ขอเรียนให้ทราบระเบียบ แนวปฏิบัติในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของวัด ดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๓ กำหนดที่ดินซึ่งเป็นสมบัติของวัดและที่วัดจะได้เฉพาะผลประโยชน์ไว้ ๓ ประเภท ดังบทบัญญัติว่า

มาตรา ๓๓ ที่วัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัด มีดังนี้

- (๑) ที่วัด คือที่ซึ่งตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น
- (๒) ที่ธรณีสงฆ์ คือที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด
- (๓) ที่กัลปนา คือที่ซึ่งมีผู้อุทิศแต่ผลประโยชน์ให้วัดหรือพระศาสนา

๒. มติคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๔ ได้แจ้งผลการประชุมพิจารณาเรื่อง ขอใช้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๓๔ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๔ มีความเห็นว่า "ที่ดินเป็นที่ของวัด เจ้าอาวาสให้ใช้ที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทน ไม่ชอบด้วยพระวินัย" ดังนั้น หากมีความประสงค์จะใช้ประโยชน์ที่ดินวัด จะต้องดำเนินการขอเช่ากับวัด

/๓. หากส่วนราชการ...

๓. หากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความประสงค์จะขอเช่าที่ดินวัด ก่อนอื่นต้องพิจารณาว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ตั้งวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ หากเป็นที่ตั้งวัดต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ข้อ ๒ คือขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์ก่อน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) เมื่อดำเนินการจนมหาเถรสมาคมอนุมัติ จึงดำเนินการในเรื่องการเช่าที่ดินวัดต่อไป ถ้าเป็นที่ธรณีสงฆ์ก็ดำเนินการในเรื่องการเช่า ไม่ต้องกันที่ดินวัดเป็นเขตจัดประโยชน์

๔. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่าที่ดินวัด ระยะเวลาการเช่าไม่เกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่ากับวัด วัดพิจารณาและเสนอเรื่องผ่านความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับชั้นไปที่จังหวัด จังหวัดพิจารณาและเสนอเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจะแจ้งจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดทำสัญญา

๕. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่าที่ดินวัด ระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี ให้ส่วนราชการเสนอเรื่องขอเช่าที่กับวัด วัดพิจารณาและเสนอเรื่องผ่านความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับชั้นไปที่จังหวัด จังหวัดพิจารณาและเสนอเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจะแจ้งจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดทำสัญญา

๖. การเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใดเพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ ต้องดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน จึงขอความร่วมมือท่านได้แจ้งหน่วยงานในสังกัดได้ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่ติดตามมาภายหลัง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณัฐกร จิรภักคพงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน

กลุ่มส่งเสริมพระพุทธศาสนาและกิจกรรมพิเศษ

โทร. ๐ ๕๔๗๗ ๕๖๓๗

โทรสาร ๐ ๕๔๗๗ ๕๕๘๖

พระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ทวิ และมาตรา ๕ ตริ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๕ ทวิ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะสงฆ์” หมายความว่า บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักร

“คณะสงฆ์อื่น” หมายความว่า บรรดาบรรพชิตจีนิกาย หรือ อนัมนิกาย

“พระราชาคณะ” หมายความว่า พระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จพระราชาคณะ

“สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์” หมายความว่า สมเด็จพระราชาคณะที่ได้รับสถาปนาก่อนสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่น ถ้าได้รับสถาปนาในวันเดียวกันให้ถือรูปที่ได้รับสถาปนาในลำดับก่อน

มาตรา ๕ ตี พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการแต่งตั้งสถาปนาและถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุในคณะสงฆ์”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชองค์หนึ่ง

ในกรณีที่ตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชว่างลง ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมเสนอนามสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ชั้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช

ในกรณีที่สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมเสนอนามสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่นผู้มีอาวุโสโดยสมณศักดิ์รองลงมาตามลำดับ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ชั้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ในกรณีที่สมเด็จพระสังฆราชทรงลาออกจากตำแหน่งหรือพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดให้ออกจากตำแหน่ง พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาของสมเด็จพระสังฆราชหรือตำแหน่งอื่นใดตามพระราชอัธยาศัยก็ได้

มาตรา ๑๐ ในเมื่อไม่มีสมเด็จพระสังฆราช ให้สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ถ้าสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการมหาเถรสมาคมที่เหลืออยู่เลือกสมเด็จพระราชาคณะรูปหนึ่งผู้มีอาวุโสโดยสมณศักดิ์รองลงมาตามลำดับและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ในเมื่อสมเด็จพระสังฆราชไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือไม่อาจทรงปฏิบัติหน้าที่ได้ สมเด็จพระสังฆราชจะได้ทรงแต่งตั้งให้สมเด็จพระราชาคณะรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่สมเด็จพระสังฆราชมิได้ทรงแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสาม หรือสมเด็จพระราชาคณะซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราชไม่อาจปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชได้ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศนามสมเด็จพระราชาคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชตามมาตรานี้ในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ มหาเถรสมาคมประกอบด้วยสมเด็จพระสังฆราชซึ่งทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการโดยตำแหน่ง สมเด็จพระราชาคณะทุกรูปเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และพระราชาคณะซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินสิบสองรูปเป็นกรรมการ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕ ทวิ มาตรา ๑๕ ตริ และมาตรา ๑๕ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๑๕ ทวิ การแต่งตั้งกรรมการมหาเถรสมาคมตามมาตรา ๑๒ และการให้กรรมการมหาเถรสมาคมพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช

มาตรา ๑๕ ตริ มหาเถรสมาคมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยดีงาม

(๒) ปกครองและกำหนดการบรรพชาสามเณร

(๓) ควบคุมและส่งเสริมการศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ของคณะสงฆ์

(๔) รักษาหลักพระธรรมวินัยของพระพุทธศาสนา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

เพื่อการนี้ ให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎมหาเถรสมาคม ออกข้อบังคับ วางระเบียบ ออกคำสั่ง มีมติหรือออกประกาศ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายและพระธรรมวินัยใช้บังคับได้ และจะมอบให้พระภิกษุรูปใดหรือคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๙ เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๕ จัตวา เพื่อรักษาหลักพระธรรมวินัยและเพื่อความเรียบร้อยดีงามของคณะสงฆ์ มหาเถรสมาคมจะตรากฎมหาเถรสมาคม เพื่อกำหนดโทษหรือวิธีลงโทษทางการปกครองสำหรับพระภิกษุและสามเณรที่ประพฤติให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและการปกครองของคณะสงฆ์ก็ได้

พระภิกษุและสามเณรที่ได้รับโทษตามวรรคหนึ่ง ถึงขั้นให้สละสมณเพศต้องสึกภายในสามวันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ประธานกรรมการมหาเถรสมาคมไม่อาจมาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมมหาเถรสมาคม และมีได้มอบหมายให้สมเด็จพระราชาคณะรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ให้สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ยังไม่มีกรรมการมหาเถรสมาคมแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้ถือว่ามหาเถรสมาคมมีกรรมการเท่าจำนวนที่เหลืออยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๑๙ สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามมติมหาเถรสมาคม ประกอบด้วยพระภิกษุหรือบุคคลอื่นจำนวนหนึ่ง มีหน้าที่พิจารณา กลั่นกรองเรื่องที่จะเสนอต่อมหาเถรสมาคมและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย โดยขึ้นตรงต่อมหาเถรสมาคม

การจัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ การแต่งตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการหรืออนุกรรมการ และระเบียบการประชุม ให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคม

มาตรา ๒๐ คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม
การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๒๐ ทวิ เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์
การแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕ ให้รับนิคหกรรมไม่ถึงให้สึก แต่ไม่ยอมรับนิคหกรรมนั้น

(๒) ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเป็นอาจिन

(๓) ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง

(๔) ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

ให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

พระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรคสอง ต้องสึกภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนั้น”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ วัดมีสองอย่าง

(๑) วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

(๒) สำนักสงฆ์

ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล

เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓๒ ทวิ วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัย ในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัด ให้กรมการศาสนามีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้งที่วัด ที่ธรณีสงฆ์และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วย

การยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสอง

การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับคำผัดกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้บุคคลโดยกายอายุความขึ้นต่อสู้อับวัดหรือกรมการศาสนา แล้วแต่กรณี ในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง

มาตรา ๓๕ ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง เป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ผู้ใดมิได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระอุปฌาย์ หรือถูกถอดถอนจากความเป็นพระอุปฌาย์ตามมาตรา ๒๓ แล้ว กระทำการบรรพชาอุปสมบทแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ จัดว่า วรรคสอง มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคสาม หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๔๔ ผู้ใดพ้นจากความเป็นพระภิกษุเพราะต้องปาราชิกมาแล้วไม่ว่าจะมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕ หรือไม่ก็ตาม แต่มารับบรรพชาอุปสมบทใหม่โดยกล่าวความเท็จหรือปิดบังความจริงต่อพระอุปฌาย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๔ ทวิ และมาตรา ๔๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๔๔ ทวิ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายสมเด็จพระสังฆราช ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ตรี ผู้ใดใส่ความคณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหรือความแตกแยก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

รัฐประหาร
คณะราษฎร
และระบอบการปกครอง

รัฐประหารและระบอบการปกครอง

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ระบอบการปกครอง
คณะราษฎร
และระบอบการปกครอง

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ระบอบการปกครอง

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ระบอบการปกครอง

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ระบอบการปกครอง

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ระบอบการปกครอง

บันทึกข้อมูล

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอใช้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรียน อธิบดีกรมการศาสนา

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า ได้รับการเสนอแนะจากคุณขวัญแก้ว วัชโรทัย รองราชเลขาธิการสำนักพระราชวัง และเลขาธิการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ว่า ควรจัดสร้างอาคารหลบภัยขึ้นที่ตำบลแหลมตะดุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ราษฎรได้ใช้อาศัยหลบภัยเมื่อเกิดवादภัยและอุทกภัย ส่วนในยามปกติจะใช้เป็นอาคารจัดนิทรรศการ แสดงเหตุการณ์มหาวาตภัย ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือใช้เป็นสถานที่เล่นกีฬาในร่มก็ได้ ซึ่งจังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ราษฎรเป็นอย่างมาก ในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินอันอาจเกิดจากवादภัยและอุทกภัย จึงได้เสนอโครงการของประมาณ ไปยังกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมากรมโยธาธิการได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาดำเนินการสำรวจและได้สถานที่ที่จะใช้ก่อสร้างอาคารหลบภัยที่เหมาะสม คือบริเวณตรงข้ามวัดสุเทพธาราม หมู่ที่ ๑ ตำบลแหลมตะดุมพุก อำเภอปากพนัง เนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่เศษ ต่อมาจังหวัดได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนว่า คณะกรรมการจัดสร้างหลุมหลบภัยจากवादภัยและอุทกภัยในพื้นที่ชุมชนได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และได้มอบให้จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอใช้ที่ดินของวัดสุเทพธาราม เพื่อใช้เป็นที่สำหรับสร้างหลุมหลบภัยดังกล่าว ซึ่งในการนี้จังหวัดได้ขออนุญาตใช้ที่ดินวัดโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาต่อเจ้าอาวาสวัดสุเทพธาราม ซึ่งเจ้าอาวาสอนุญาตและทางวัดได้สำเนาหนังสือให้เจ้าคณะฝ่ายสงฆ์ตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเพื่อทราบแล้ว จึงเสนอกรมการศาสนาเพื่อพิจารณา

สำนักงานศาสนสมบัติได้ตรวจสอบผังบริเวณที่ตั้งวัดแล้วปรากฏว่า วัดสุเทพธารามมีเนื้อที่ประมาณ ๓๓ ไร่เศษ มีถนนสภาพลาดตัดผ่านแบ่งที่ดินออกเป็นสองส่วน ด้านทิศใต้เป็นบริเวณที่ตั้งวัดส่วนด้านทิศเหนือเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่เศษ เป็นที่ว่างเปล่าไม่มีการจัดประโยชน์ จึงเห็นเป็นการสมควรที่วัดจะให้ที่ทำการปกครอง (ฝ่ายกิจการพิเศษ) ใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวเนื้อที่ ๔ ไร่เศษ เพื่อสร้างหลุมหลบภัยจากवादภัยและอุทกภัยโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาการใช้ที่ดินเนื่องจากการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน เมื่อได้รับความเดือดร้อนเมื่อเกิดवादภัยและอุทกภัย แต่เมื่อหมดความจำเป็นในการใช้ที่ดินแปลงนี้ก็ขอให้ส่งมอบที่ดินแก่วัดทันที

กรมการศาสนาจึงสั่งให้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. เพื่อพิจารณา
ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๓๔ วันที่ ๑๓
กันยายน ๒๕๓๔ เพื่อพิจารณาแล้ว
ที่ประชุมเห็นว่าที่ดินเป็นที่ของวัดเจ้าอาวาสให้ใช้ที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนไม่ชอบด้วย
พระวินัย จึงมีมติให้กรมการศาสนาแจ้งวัดเพื่อพิจารณา
จึงเรียนมาเพื่อโปรดสั่งสำนักงานศาสนสมบัติดำเนินการต่อไป

สมศักดิ์ เลหาภักดี
(นายสมศักดิ์ เลหาภักดี)
ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ
เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๐๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด ให้ลงทะเบียนทรัพย์สินของวัดไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อต้องจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้จำหน่ายออกจากทะเบียนนั้น โดยระบุเหตุแห่งการจำหน่ายไว้ด้วย

การได้มาซึ่งที่ดินหรือสิทธิอันเกี่ยวกับที่ดิน เมื่อได้จดทะเบียนการได้มาตามกฎหมายแล้ว สำหรับวัดในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ส่งหลักฐานการได้มาไปเก็บรักษาไว้ที่กรมการศาสนา สำหรับวัดในเขตจังหวัดอื่น ให้ส่งไปเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการศึกษาธิการจังหวัดนั้น

ข้อ ๒ การกันที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์จะกระทำได้อีกต่อเมื่อกรมการศาสนาเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

ข้อ ๓ การให้เช่าที่ดินหรืออาคาร ให้เจ้าอาวาสจัดให้ไวยาวัจกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้ง ทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์ ทะเบียนผู้เช่าหรือผู้อาศัยไว้ให้ถูกต้อง และให้เก็บรักษาทะเบียนและหนังสือสัญญาเช่าไว้เป็นหลักฐานที่วัดหรือจะฝากกรมการศาสนาให้เก็บรักษาไว้ก็ได้

ข้อ ๔ การให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนาหรือที่วัดที่กันไว้เป็นที่จัดประโยชน์ ที่มีกำหนดระยะเวลาการเช่าเกินสามปี จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกรมการศาสนา

ข้อ ๕ การเก็บรักษาเงินของวัดในส่วนที่เกินสามพันบาทขึ้นไป ให้เก็บรักษาโดยฝากกรมการศาสนา จังหวัด อำเภอหรือธนาคาร หรือนิติบุคคลที่กรมการศาสนาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้ฝากในนามของวัด

การดูแลรักษาและจัดการเงินการกุศลที่มีผู้บริจาค ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้บริจาค

ข้อ ๖ ให้เจ้าอาวาสจัดให้ไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาส
แต่งตั้งทำบัญชีรับจ่ายเงินของวัด และเมื่อสิ้นปีปฏิทิน ให้ทำบัญชีแสดงเงินรับเงินจ่ายและเงิน
คงเหลือทั้งนี้ให้เจ้าอาวาสตรวจตราดูแลให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง

ข้อ ๗ ในกรณีที่วัด เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัดถูกฟ้อง
หรือถูกหมายเรียกเข้าเป็นโจทก์ร่วมหรือจำเลยร่วม ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและจัดการ
ศาสนสมบัติของวัด ให้เจ้าอาวาสแจ้งต่อกรมการศาสนาหรือศึกษาธิการจังหวัดที่วัดตั้งอยู่ทราบไม่
ช้ากว่าห้าวัน นับแต่วันรับหมาย

ข้อ ๘ ให้กรมการศาสนากำหนดแบบทะเบียน บัญชีแบบสัญญา และแบบพิมพ์
อื่น ๆ และให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่วัดเกี่ยวกับการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด
ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑
หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่ ๔๖/๒๕๕๒

วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การกันเขตจัดประโยชน์วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ก่อนบังคับใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด้วยรองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายพนรัตน์ เบญจวัฒน์นันท์) ได้แจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ความว่า จากการที่กองพุทธศาสนสถาน ได้ออกตรวจสอบพื้นที่ พบว่ามีวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ซึ่งได้ดำเนินการจัดประโยชน์ก่อนที่ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลใช้บังคับ โดยพบปัญหาดังต่อไปนี้

๑. การใช้พื้นที่ไม่มีระเบียบ คือมีการปลูกสร้างอาคารรุกล้ำพื้นที่ของวัด รวมทั้ง มีการก่อสร้างอาคารบังคับศัณษีภาพของวัด

๒. วัดขาดประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เนื่องจากผู้ใช้พื้นที่ในที่ดินของวัดมิได้มีการจัดทำ สัญญาเช่าให้ถูกต้อง

จึงเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ พศป. ในวาระที่ ๗ เรื่องอื่นๆ เพื่อหาแนวทางการแก้ไข ปัญหาในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

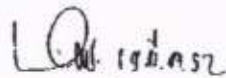
เลขานุการฯ ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาที่มีโรงเรียน หน่วยราชการ และ เอกชนปลูกสร้างอาคารในที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งวัด ก่อนที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออก ตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ ดำเนินการแจ้งสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติกันเขตจัดประโยชน์ให้ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุมัติตามมติคณะกรรมการ พศป.

๒. มอบให้กองพุทธศาสนสถานดำเนินการต่อไป

(นายพิพัฒน์ บุญคุ้มอยู่)

หัวหน้าฝ่ายจัดการศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ พศป.

รกร.ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองพุทธศาสนสถาน ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๔๐

ที่ พศ ๐๐๐๓/๐๔๖๕๗

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การกันเขตจัดประโยชน์ของวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ก่อนบังคับใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ตามที่ รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายพนรัตน์ เบญจวัฒน์นันท์) ได้แจ้งข้อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ความว่า จากการที่กองพุทธศาสนสถาน ได้ออกตรวจสอบพื้นที่ พบว่ามีวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ซึ่งได้ดำเนินการจัดประโยชน์ก่อนที่ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ โดยพบปัญหาดังนี้ คือ

๑. การใช้พื้นที่ไม่เป็นระเบียบ อาทิ เช่น มีการปลูกสร้างอาคารรุกล้ำพื้นที่ของวัด รวมทั้ง มีการก่อสร้างอาคารบดบังทัศนียภาพของวัด

๒. วัดขาดผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับเนื่องจากผู้ใช้พื้นที่ในที่ดินของวัดมิได้มีการจัดทำ สัญญาเช่าให้ถูกต้อง

ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ได้มีมติ เห็นชอบให้วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ที่มีโรงเรียน หน่วยราชการและเอกชนปลูกสร้างอาคาร ในที่ดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งวัดก่อนที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ดำเนินการแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติ กันเขตจัดประโยชน์ให้ถูกต้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดคนมีสการเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์และวัดทราบและดำเนินการตามมติ ดังกล่าวข้างต้นจักขอบคุณยิ่ง

(นางสาวจันทนา สุทธิเรืองวงศ์)
ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนสถาน

หลักการพิจารณาการกันเขตจัดประโยชน์ที่ดิน

๑. ปัญหา อุปสรรค เนื่องจากปัจจุบันได้มีการกันเขตที่วัดที่เป็นที่จัดประโยชน์ อาทิเช่น ก่อสร้างอาคารพาณิชย์หรือแบ่งที่ดินให้เช่าสร้างที่พักอาศัย เป็นต้น ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติลักษณะสงฆ์นั้น จะกระทำได้อีกต่อเมื่อกรมการศาสนา เห็นชอบ และได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม ซึ่งในเรื่องนี้ยังมีวัดอีกเป็นจำนวนมาก จัดประโยชน์โดยไม่ขอกันเขตอย่างถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียในแง่การใช้ที่ดิน อาจเป็นจากหลายสาเหตุ คือ

- ๑.๑ ไม่เข้าใจหลักการใช้ที่ดิน
- ๑.๒ ไม่เข้าใจวิธีดำเนินการขอกันเขต
- ๑.๓ อื่นๆ

ในการกันเขตดังกล่าว วัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตลอดจนมหาเถรสมาคมควรจะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเหมือนกันเพื่อให้การกันเขตเป็นไปได้อย่างไม่มีความขัดแย้งและถูกต้องตามหลักการ จึงควรที่จะยกเรื่องนี้มาพิจารณา

๒. วิธีการดำเนินการ จะต้องจัดทำแผนผังวัดแสดงการใช้ที่ดินของวัด แบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส สาธารณะสงเคราะห์ กำหนดที่ตั้งเสนาสนะต่างๆ ให้ถูกมาตราส่วน แบ่งเขตที่ต้องการกันเป็นเขตจัดประโยชน์อย่างชัดเจน ถ้าจะให้ได้ผลถูกต้องตามหลักการ ควรมอบให้สถาปนิกหรือช่างที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้ที่ดินเกี่ยวกับวัดเป็นผู้จัดทำแผนผัง โดยมีหลักการและจุดประสงค์ดังนี้

- ๒.๑ เพื่อให้การใช้ที่ดินจัดประโยชน์เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ทำลาย หรือบังความสวยงามของวัด
- ๒.๒ เพื่อให้การใช้ที่ดินวัดจัดประโยชน์สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้ที่ดินของสำนักผังเมือง
- ๒.๓ เพื่อป้องกันการจัดประโยชน์ในที่ดินของวัด ที่ขัดกับแนวทางพัฒนาวัด ป้องกันการบุกรุกที่ดินและการหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ จากบุคคลภายนอก และผู้มีอิทธิพล

๓. หลักการพิจารณาเพื่อกำหนดวางผังกันเขตที่ดินเพื่อจัดประโยชน์ของวัด

๓.๑ จะต้องห่างจากอาคารหรือสิ่งก่อสร้างของวัดไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร

๓.๒ จะต้องไม่ทำลายคุณค่าทางศิลปะ และสถาปัตยกรรมของวัด

๓.๓ จะต้องไม่บังหน้าวัดเกินกว่า ๕๐% ของรอบวัด

๔. ข้อกำหนดประกอบผังกันเขตจัดประโยชน์สำหรับอาคารที่จะก่อสร้างในเขตที่จัดประโยชน์ของวัด

๔.๑ อาคารจะต้องไม่สูงเกิน ๑๐.๐๐ เมตร

๔.๒ อาคารจะต้องใช้ประตูหน้าต่างที่มีลวดลายในส่วนที่ติดกับวัด

๔.๓ จะต้องประกอบธุรกิจที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี

๔.๔ จะต้องประกอบธุรกิจที่ไม่รบกวนความสงบของพระสงฆ์

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง การกันเขตจัดประโยชน์

เจริญพร ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารสิทธิที่ดิน จำนวน.....ชุด
๒. แผนผังเสนาสนะและบริเวณขอกันเขตจัดประโยชน์ จำนวน.....ชุด
๓. รูปแบบการก่อสร้าง จำนวน.....ชุด (ถ้ามี)
๔. แผนผังรายละเอียดการใช้ที่ดินบริเวณที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ จำนวน.....ชุด

ด้วยวัด.....ตั้งอยู่บ้าน.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ชื่อ/ฉายาเจ้าอาวาส.....ตำแหน่งทางการปกครอง

คณะสงฆ์เป็น.....

วัตถุประสงค์ในการขอกันเขตจัดประโยชน์.....

.....
.....
.....
.....

รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินในการกันเขตจัดประโยชน์

จำนวนที่ดินที่ตั้งวัดทั้งหมด จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

จำนวนที่ดินที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

จึงเจริญพรมาเพื่อแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ขอเจริญพร

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าอาวาส

ความเห็นเจ้าคณะตำบล.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นเจ้าคณะอำเภอ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นนายอำเภอ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นเจ้าคณะจังหวัด.....

ลงชื่อ.....

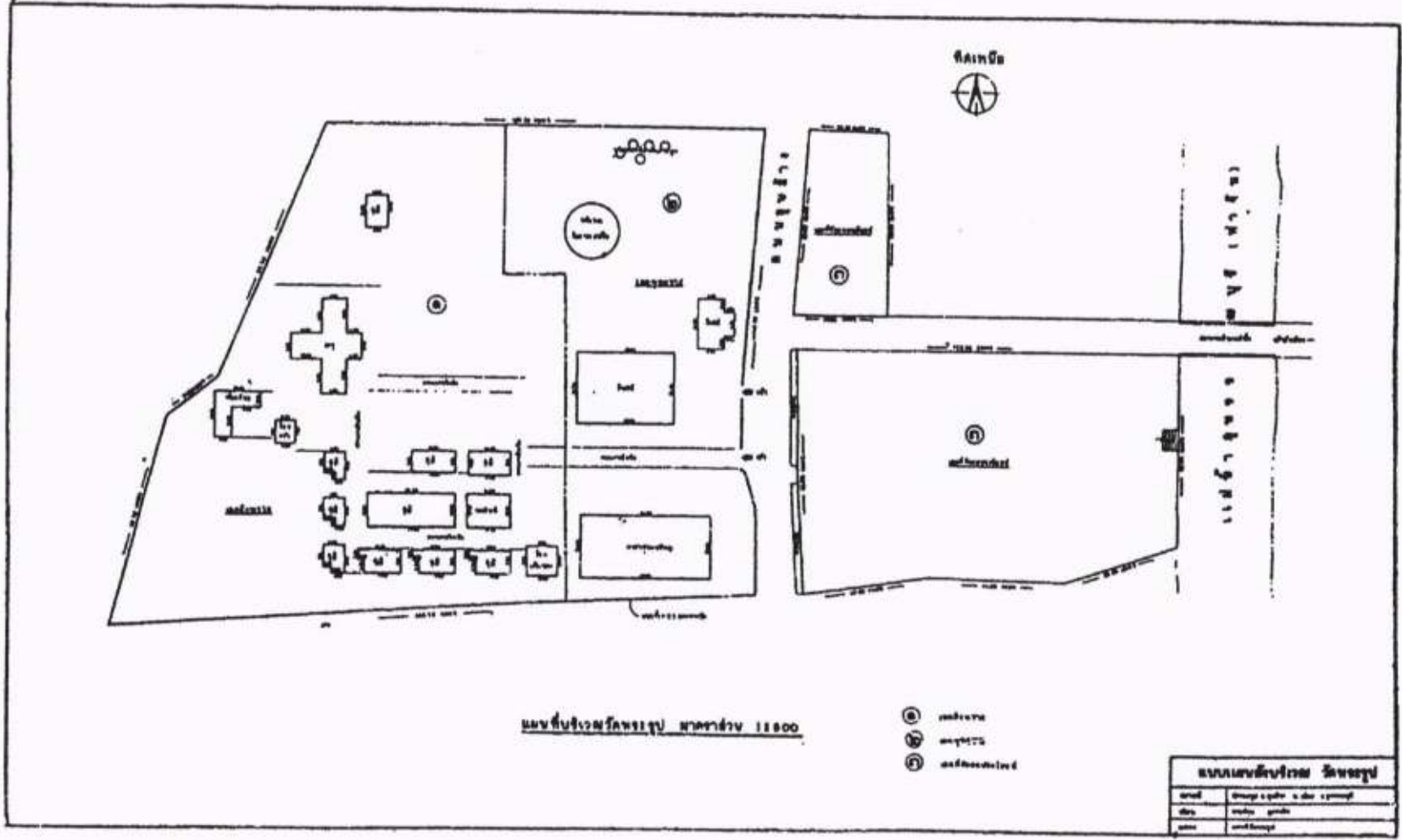
(.....)

ความเห็นผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ลงชื่อ.....

(.....)

โรงเรียนบ้านหนองบัว

การจัดให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์

วัดมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎกระทรวง มติมหาเถรสมาคม คำสั่ง ประกาศระเบียบมหาเถรสมาคม

ในเรื่องการเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ

๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ข้อ ๒ ระบุว่า “การกันที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ จะกระทำได้นั้นเมื่อ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

ข้อ ๔ ระบุว่า “การให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กลับนา หรือที่วัดที่กันไว้เป็นที่จัดประโยชน์ ที่กำหนดระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี จะกระทำได้นั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สรุป ได้ว่า หากมีผู้จะขอเช่าที่วัด ก่อนอื่นต้องพิจารณาว่าที่ดังกล่าวเป็นที่ตั้งวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ หากเป็นที่ตั้งวัดต้องดำเนินการตามกฎหมาย กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ข้อ ๒ ก่อน เมื่อดำเนินการจนมหาเถรสมาคมอนุมัติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้แจ้งให้วัดทราบแล้ว จึงดำเนินการในเรื่องการเช่าที่ตั้งวัด ถ้าเป็นที่ธรณีสงฆ์ก็ดำเนินการในเรื่องการเช่า ไม่ต้องกันที่ดินวัดเป็นเขตจัดประโยชน์

๒. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๕/๒๕๒๑ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ เกี่ยวกับการให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์

๒.๑ วัดใดมีผู้ขอเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้ในการแสวงหาประโยชน์ ให้เจ้าอาวาสวัดนั้นส่งแบบแปลนแผนผังการก่อสร้างงบประมาณ ผลประโยชน์ที่วัดจะพึงได้รับทั้งเงินบำรุงวัด ทั้งค่าเช่าที่ดิน อาคาร หนังสือยินยอมให้เช่าที่ดิน โดยผ่านความเห็นชอบของเจ้าคณะปกครองสงฆ์ตามลำดับ ร่างสัญญาการก่อสร้างไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการ พศป. พิจารณาก่อน

๒.๒ ให้คณะกรรมการ พศป. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้รับเรื่องนั้นๆ แล้วรีบแจ้งผลการพิจารณาให้วัดทราบ

๒.๓ วัดจะทำสัญญาเช่าได้เมื่อคณะกรรมการ พศป. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

สรุป ในเรื่องการเช่าของเอกชนมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ข้อ ๔ และ มติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ ที่ใช้ประกอบกันในการพิจารณา กล่าวคือ จะต้องพิจารณา วัตถุประสงค์ของการเช่า

๑. วัตถุประสงค์การเช่าเพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใดเพื่อใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ ไม่ว่าจะมึระยะเวลาเช่ากี่ปีก็ตาม เจ้าอาวาสวัดต้องทำเรื่องถึงผู้ว่าราชการจังหวัด โดยผ่านสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาขบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เห็นชอบก่อน ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑

๒. วัตถุประสงค์การเช่าเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย กำหนดระยะเวลาการขอเช่าหากขอเช่าเกิน ๓ ปี ให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ข้อ ๔ ระบุว่า การให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กลบนา หรือที่วัดที่กันไว้เป็นที่จัดประโยชน์ ที่กำหนดระยะเวลาเช่าเกิน ๓ ปี จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกรมการศาสนา แต่ถ้าเช่าไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย วัดสามารถจัดให้เช่าและทำสัญญาเช่า กำหนดค่าเช่า ค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมได้เองตามความเหมาะสม โดยตกลงกับผู้ขอเช่า เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา

เรื่องที่ต้องรู้ เกี่ยวกับการเช่าเพื่อสร้างอาคารพาณิชย์

๑. ห้ามมิให้วัดทำสัญญาเช่าก่อนที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ

๒. การเช่าที่วัดเพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใดเพื่อใช้ในการแสวงหาประโยชน์ จะต้องมิเงื่อนไขกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างให้กับวัดทันทีที่ลงมือปลูกสร้าง

๓. อาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใดที่ใช้ในการแสวงหาประโยชน์ ได้ตกเป็นของวัดแล้ว ตั้งแต่ลงมือปลูกสร้าง ดังนั้น เมื่อสัญญาเช่าที่ติดงกล่าวหมดอายุ และผู้เช่าต้องการเช่าอีกต้องพิจารณาว่าอาคารที่ปลูกซึ่งตกเป็นของวัดแล้ว ปลูกเต็มเนื้อที่เช่าหรือไม่ หากปลูกเต็มเนื้อที่เช่า ก็จะเป็นเรื่องการเช่าอาคารของวัด ซึ่งวัดเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการได้เอง กล่าวคือ ทำสัญญาเช่า คิดค่าเช่า ค่าธรรมเนียม ฯลฯ โดยตกลงกับผู้ขอเช่า ไม่ต้องส่งมายังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แต่ถ้าที่ดินตามสัญญาเช่าเดิม ปลูกอาคารแล้วยังมีเนื้อที่เหลือจำนวนมาก ก็ให้ทำเรื่องขอเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างผ่านจังหวัดมายังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

คู่มื่อการปฏิบัติงน
“การกัันเขตจัดประโยชนั”

ฝ่ายออกแบบและก่อสร้ง
กองพุทฺธศํสณนสถาน สํนํกถํวณพระพุทฺธศํสณนํหํงชฅนติ

กองพุทธศาสนสถาน
ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง
“การกันเขตจัดประโยชน์”

วัด เป็นสถานที่พำนักของพระภิกษุสงฆ์ สามเณรและนักบวช เป็นที่ประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและเป็นส่วนหนึ่งของการสืบทอดพระพุทธศาสนา มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มีเจ้าอาวาสเป็นผู้ปกครองดูแลตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ.๑๒๑

วัด มีองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น อุโบสถ วิหาร เจดีย์ ศาลาการเปรียญ ศาลาบำเพ็ญกุศล เมรุ และที่ดินของวัด ในที่นี้จะกล่าวเพียงเรื่องที่ดินของวัดเท่านั้นเพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการกันเขตจัดประโยชน์ สำหรับการกันเขตจัดประโยชน์ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการอยู่นี้เป็น การดำเนินการในที่ดินเฉพาะแปลงที่ตั้งวัดเท่านั้น วัดอุประสงค์เพื่อให้การใช้ที่ดินของวัดเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงและไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายซึ่งอาจเป็นผลกระทบกับความสง่างามของวัด มหาเถรสมาคม พิจารณาแล้วได้สั่งการให้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการกันเขตจัดประโยชน์ตามกรอบที่กำหนดเฉพาะแปลงที่ตั้งวัด และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบให้กองพุทธศาสนสถาน โดยให้ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง เป็นผู้รวบรวมข้อมูลเอกสารและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของรายละเอียดตามที่กำหนดก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เมื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วน แล้วจะนำเสนอสำนักงานศาสนสมบัติ ซึ่งทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณา งบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการ มหาเถรสมาคมพิจารณาความเหมาะสมและมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการ ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง จะรวบรวมรายละเอียดทั้งหมดเสนอจังหวัด เพื่อแจ้งให้วัดที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ดำเนินการเข้าต่อไป

ในการนี้กองพุทธศาสนสถาน โดยฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจึงได้จัดทำคู่มือการกันเขตจัดประโยชน์ โดยยึดกรอบตามที่มหาเถรสมาคมสั่งการ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการกันเขตจัดประโยชน์ให้สำเร็จ ลุล่วงตามความประสงค์ต่อไป

สารบัญ

หน้า

ปัจจัยที่ต้องกันเขตจัดประ โยชน์	๑
หลักเกณฑ์การขอกันเขตจัดประ โยชน์	๑
มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑	๒
ขั้นตอนการขอกันเขตจัดประ โยชน์	๓
ตัวอย่างแบบฟอร์มการขออนุญาตกันเขตจัดประ โยชน์	๕
ขั้นตอนการให้บริการเรื่องการขอกันเขตจัดประ โยชน์	๗
ปัญหาวัดที่ดำเนินการจัดประ โยชน์ก่อนกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) มีผลบังคับใช้	๗
การแก้ปัญหาวัดที่ดำเนินการจัดประ โยชน์ก่อนกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) มีผลบังคับใช้	๘
ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินการ	๘

ปัจจัยที่ต้องกันเขตจัดประโยชน์

ความเจริญทางด้านกายภาพของสังคมปัจจุบันเติบโตอย่างมากมา ในการเจริญเติบโตทางด้านกายภาพ นี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ยกตัวอย่างเช่น ทำเลของ สถานที่พักอาศัย ทำเลของสถานที่ประกอบธุรกิจ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีการใช้ที่ดินของวัดเพื่อเป็น สถานที่ พักอาศัย เป็นสถานที่ประกอบธุรกิจ ซึ่งขัดกับความเชื่อโบราณที่กล่าวว่าไม่ควรบุกรุกที่ดินของ วัด ไม่ควรกระทำการใดๆ ในที่ดินของวัด แต่ปัจจุบันนี้มีการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในที่ดินของวัด มีการ ก่อสร้างสถานที่ประกอบธุรกิจในที่ดินของวัด มหาเถรสมาคมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ เล็งเห็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวจึงได้กำหนดกรอบเป็นแนวทางในการจัดการ เนื่องจากปัจจุบันได้มีการกัน ที่ดินของวัดเป็นที่จัดประโยชน์และกระทำในลักษณะวัดดำเนินการเอง บางครั้งอาจจะเสียเปรียบผู้ประกอบการ การดำเนินการให้เข้าเพื่อก่อสร้างบ้านพักอาศัยหรืออาคารพาณิชย์ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์นั้น จะกระทำได้อีกต่อเมื่อ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบและได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคมแล้วเท่านั้น ซึ่งในเรื่อง นี้ยังมีวัดอีกเป็นจำนวนมากที่ทำการให้เช่าที่ดินดังกล่าว จัดประโยชน์โดยไม่ทำการขอกันเขตอย่างถูกต้องตาม ระเบียบปฏิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียในแง่การใช้ที่ดิน อาจเป็นจากหลายสาเหตุคือ

๑. ไม่เข้าใจหลักการใช้ที่ดิน
๒. ไม่เข้าใจวิธีดำเนินการขอกันเขต
๓. อื่นๆ

หลักเกณฑ์การขอกันเขตจัดประโยชน์

ในการกันเขตจัดประโยชน์ดังกล่าว วัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตลอดจนมหาเถรสมาคม มีหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาเพื่อให้การกันเขตเป็น ไปในแนวทางเดียวกัน ไม่มีความขัดแย้งและถูกต้อง ตามหลักการ โดยในเบื้องต้นจะต้องจัดทำแผนผังวัดแสดงการใช้ที่ดินของวัด อาจแบ่งเป็นเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส เขตสาธารณะสงเคราะห์ โดยกำหนดที่ตั้งเสนาสนะต่างๆ ให้ถูกต้องตามมาตราส่วน แสดงเขตที่ ต้องการ กันเป็นเขตจัดประโยชน์อย่างชัดเจนในผังเดียวกันนี้ ถ้าจะให้ถูกต้องตามหลักการควรมอบให้ช่างที่ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้ที่ดินเกี่ยวกับวัด เป็นผู้จัดทำแผนผัง โดยมีหลักการและจุดประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อให้การใช้ที่ดินของวัดจัดประโยชน์เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ทำลายหรือบดบังความสง่างาม ของวัด
๒. เพื่อให้การใช้ที่ดินของวัดจัดประโยชน์ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้ที่ดินของสำนักผังเมือง และกฎหมายอื่นๆ
๓. เพื่อป้องกันการจัดประโยชน์ในที่ดินของวัด ที่ขัดกับแนวทางพัฒนาวัด ป้องกันการบุกรุกที่ดิน ของวัดและการหาแสวงผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ จากบุคคลภายนอกและผู้มีอิทธิพล

องค์ประกอบในการกำหนดวางผังกันเขตที่ดินของวัดเพื่อจัดประโยชน์

๑. จะต้องห่างจากอาคารหรือสิ่งก่อสร้างของวัดไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร
๒. จะต้องไม่ทำลายคุณค่าทางศิลปะและสถาปัตยกรรมของวัด
๓. จะต้องไม่บังหน้าวัดเกินกว่า ๕๐%

ข้อกำหนดประกอบผังกันเขตจัดประโยชน์สำหรับอาคารที่จะก่อสร้างในเขตที่จัดประโยชน์ของวัด

๑. อาคารจะต้องไม่สูงเกิน ๑๐ เมตร
๒. อาคารจะต้องใช้ประตูหน้าต่างที่มิดชิดในส่วนที่ติดกับวัด
๓. จะต้องประกอบธุรกิจที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี
๔. จะต้องประกอบธุรกิจที่ไม่รบกวนความสงบของพระสงฆ์

ขั้นตอนการขอกันเขตจัดประโยชน์

๑. วัดทำหนังสือขอความเห็นชอบตามลำดับชั้น (อาจมีหนังสือผู้ขอใช้ที่ดินประกอบด้วย)
 - เจ้าคณะตำบล
 - เจ้าคณะอำเภอ
 - เจ้าคณะจังหวัด
 - นายอำเภอ
 - ผู้ว่าราชการจังหวัด
๒. วัดทำหนังสือถึงสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยแนบหลักฐาน
 - หนังสือแจ้งวัดอุประสงฆ์ขอกันเขตประโยชน์ผ่านจังหวัดและเจ้าคณะจังหวัดตามลำดับชั้น
 - สำเนาหลักฐานที่ดิน
 - แผนผังแสดงสภาพภายในวัดทั้งหมดให้ถูกต้องตามมาตราส่วน และแสดงบริเวณที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ในแผนผังให้ชัดเจน
 - แผ่นบันทึกข้อมูล (CD) บันทึกรายละเอียดบริเวณเสนาสนะของวัดทั้งหมดและบริเวณที่จะขอกันเขตจัดประโยชน์
๓. จังหวัด
 - ทำหนังสือถึงสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเสนอผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด)
๔. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
 - กองพุทธศาสนสถาน มอบหมายให้ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างรวบรวมเรื่องเพื่อดำเนินการขั้นต่อไป
 - ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างตรวจสอบรายละเอียดเบื้องต้นตามข้อกำหนด

- ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดสถานที่ที่ขออนุญาตกันเขตจัด
ประโยชน์
- ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างรวบรวมรายละเอียดที่ได้จากการตรวจสอบสถานที่จริง
- ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างสรุปรายละเอียดที่ได้รับจากการสำรวจสถานที่จริงเสนอที่
ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)
- ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างประชุมร่วมกับคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติ
กลางประจำ (พศป.) เพื่อชี้แจงรายละเอียดประกอบการพิจารณา

๕. คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) นำเสนอเรื่องที่ผ่านมา
พิจารณาแล้วเสนอ

- คณะกรรมการมหาเถรสมาคมพิจารณาความเหมาะสม
- ๖. เมื่อคณะกรรมการมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบแล้ว
 - ขึ้นค้อนต่อไปสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะมีหนังสือแจ้งไปยังจังหวัด
 - จังหวัดจะแจ้งเรื่องให้วัดทราบเพื่อดำเนินการขึ้นค้อนต่อไป
- ๗. วัด
 - เมื่อได้รับแจ้งเรื่องแล้วก็ดำเนินการเรื่องเช่าตามกระบวนการต่อไป

ตัวอย่างแบบฟอร์มการขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์

เรื่อง การกันเขตจัดประโยชน์

เจริญพร ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย

- ๑. เอกสารสิทธิที่ดิน
- ๒. แผนผังเสนาสนะและบริเวณขอกันเขตจัดประโยชน์
- ๓. รูปแบบการก่อสร้าง (ถ้ามี)
- ๔. แผนผังรายละเอียดการใช้ดินบริเวณที่ขอกันเขตจัดประโยชน์
- ๕. แผ่นบันทึกข้อมูล (CD) นำเสนอ โปรแกรมเพาเวอร์พอยต์

ด้วยวัด..... ตั้งอยู่บ้าน..... หมู่ที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ชื่อ/ฉายาเจ้าอาวาส..... ตำแหน่งทางปกครองคณะสงฆ์เป็น.....

วัตถุประสงค์ในการขอกันเขตจัดประโยชน์.....

.....

.....

.....

.....

รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินในการกันเขตจัดประโยชน์

จำนวนที่ดินที่ตั้งวัดทั้งหมด จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

จำนวนที่ดินที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

จึงเจริญพรมมาเพื่อแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ขอเจริญพร

ลงชื่อ.....

(.....)

เจ้าอาวาส

ความเห็นเจ้าคณะตำบล.....
ลงชื่อ.....
(.....)

ความเห็นเจ้าคณะอำเภอ.....
ลงชื่อ.....
(.....)

ความเห็นนายอำเภอ.....
ลงชื่อ.....
(.....)

ความเห็นเจ้าคณะจังหวัด.....
ลงชื่อ.....
(.....)

ความเห็นผู้ว่าราชการจังหวัด.....
ลงชื่อ.....
(.....)

ขั้นตอนการให้บริการเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์

๑. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้รับเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์ตามที่จังหวัดแจ้งมาฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจะเป็นผู้รวบรวมเรื่อง

๒. เมื่อรวบรวมเรื่องเรียบร้อยแล้วฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจะตรวจสอบรายละเอียดในเบื้องต้น

๓. เมื่อตรวจสอบรายละเอียดในเบื้องต้นแล้ว ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจะต้องไปตรวจสอบสถานที่ที่จะขอกันเขตจัดประโยชน์ เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดประกอบเรื่องที่ยังไม่ครบถ้วนให้เรียบร้อย

๔. จะต้องตรวจสอบรายละเอียดเรื่องแผนผังประกอบการขอกันเขตจัดประโยชน์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบสถานที่ที่จะขอกันเขตจัดประโยชน์ และคำนวณพื้นที่พร้อมทั้งกำหนดเขตให้ชัดเจนถูกต้องตรงตามรายละเอียดขอกันเขตจัดประโยชน์ในแผนผังประกอบ

๕. รวบรวมเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์ที่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนด เสนอสำนักงานศาสนสมบัติ ซึ่งทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาศาสนาสมบัติกลางประจำ (พศป.)

๖. เมื่อสำนักงานศาสนสมบัติ ได้รับเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์ที่ถูกต้องครบถ้วนจากฝ่ายออกแบบและก่อสร้างแล้วจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาศาสนาสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการมหาเถรสมาคมพิจารณาความเหมาะสมต่อไป

๗. เมื่อคณะกรรมการมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการแล้ว ฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจะรวบรวมรายละเอียดทั้งหมด โดยดำเนินการตามขั้นตอนเสนอจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ดำเนินการเรื่องการเช่าต่อไป

หมายเหตุ ระยะเวลาในการดำเนินการจะต้องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เอกสารประกอบรายละเอียดการขอกันเขตจัดประโยชน์ การประชุมของคณะกรรมการพิจารณาศาสนาสมบัติกลางประจำ (พศป.) การประชุมของกรรมการมหาเถรสมาคม ดังนั้นจึงไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจนได้

ปัญหาของวัดที่ดำเนินการจัดประโยชน์ก่อนกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พศ.๒๕๑๑) มีผลบังคับใช้

ตามที่ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง กองพุทธศาสนสถาน ได้ไปตรวจสอบสถานที่ที่วัดเสนอเรื่องขอกันเขตจัดประโยชน์พบว่า มีวัดอีกเป็นจำนวนมากที่ให้เอกชน โรงเรียน หน่วยงานราชการ เช่าที่ดินเพื่อจัดประโยชน์ก่อนที่กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ทำให้เกิดปัญหามากมาย อาทิเช่น

๑. การใช้พื้นที่ไม่เป็นระเบียบ กล่าวคือ มีการปลูกสร้างอาคารรุกล้ำพื้นที่ของวัด รวมทั้งมีการก่อสร้างอาคารบดบังทัศนียภาพของวัด

๒. วัดขาดผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับเนื่องจากวัดไม่ได้ทำสัญญาเช่ากับผู้ใช้ที่ดินของวัดให้ถูกต้อง

การแก้ปัญหา

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เมื่อราวเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายพรรัตน์ เบญจวัฒน์นันท์) ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณาการแก้ปัญหาที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้วัดที่มีโรงเรียน หน่วยงานราชการ และเอกชนที่ปลูกสร้างอาคารในที่ดินที่ตั้งของวัด ก่อนที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พศ.๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ แจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเรื่องขอแก้ไขเขต จัดประโยชน์ให้ถูกต้องต่อไป

ผลที่ได้รับจากการแก้ไขเขตจัดประโยชน์

๑. วัดให้เช่าที่ดินของวัดในการจัดประโยชน์อย่างเหมาะสม ไม่ทำลายหรือบดบังทัศนียภาพของวัด
๒. การใช้ที่ดินของวัดเพื่อจัดประโยชน์สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้ที่ดินของสำนักผังเมืองและกฎหมายอื่นๆ
๓. การจัดประโยชน์ในที่ดินของวัดไม่ขัดกับแนวทางพัฒนาวัด
๔. ไม่มีการบุกรุกที่ดินของวัดและการหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ จากบุคคลภายนอก ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตำแหน่งเจ้าอาวาสเพราะทุกชั้นตอนดำเนินการตามกรอบของราชการกฎกระทรวงและมติมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๔ / ๒๕๒๑

เกี่ยวกับการให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์

ด้วยในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ กรรมการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๗ บัญญัติไว้ว่า เจ้าอาวาสมีหน้าที่บำรุงวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี นอกจากนี้แล้วตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๔ (พศ. ๒๕๐๖) ยังกำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธยายการและสาธารณสงเคราะห์ไว้อีกสองข้อหนึ่ง

เพื่อเป็นการช่วยเหลือแก่เจ้าอาวาส ในการจัดศาสนสมบัติให้เป็นไปด้วยดียิ่งขึ้นตามกาลสมัย ทั้งในทางทรัพย์สินทั้งในทางผลประโยชน์กับทั้งเพื่อเป็นการปกป้องมิให้เจ้าอาวาสต้องถูกดำเนินคดี และมิได้เกิดความผิดพลาดในการที่ต้องรับภาระในการจัดศาสนสมบัติอีกประการหนึ่ง ถึงเวลาแล้วที่ควร จะดำเนินแนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธยายการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงสมควรที่จะให้วัดทั้งหลายได้ปฏิบัติการ ดังนี้

๑. วัดใดมีผู้ขอเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้ในการแสวงหาประโยชน์ให้เจ้าอาวาสวัดนั้นส่งแบบแปลนแผนผังการก่อสร้าง งบประมาณ ผลประโยชน์ที่วัดจะพึงได้รับทั้งเงินบำรุงวัดทั้งค่าเช่าที่ดินอาคาร ร่างสัญญาการก่อสร้างไปยังกรมการศาสนา (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการ (พศป.) พิจารณาก่อน

๒. ให้คณะกรรมการ (พศป.) พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กรมการศาสนา (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) ได้รับเรื่องนั้นๆ แล้วรีบแจ้งผลการพิจารณาให้วัดทราบ

๓. วัดจะทำสัญญาเช่าได้ ในเมื่อคณะกรรมการ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

ที่ประชุมมหาเถรสมาคมครั้งนั้น มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอ และให้กรมการศาสนา (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) แจ้งมติเรื่องนี้ไปยังเจ้าคณะภาคทุกภาค เพื่อสั่งการลงไปยังเจ้าคณะตามลำดับชั้น จนถึงเจ้าอาวาสภายในสังกัดให้ถือปฏิบัติตามมติเรื่องนี้ ตั้งแต่บัดนี้ต้นไป

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑

เกี่ยวกับการให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์

ด้วยในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ กรรมการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๗ บัญญัติไว้ว่า เจ้าอาวาสมีหน้าที่บำรุงวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี นอกจากนี้แล้ว ตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ยังกำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธารณูปการ และสาธารณะสงเคราะห์ไว้อีกโสดหนึ่ง

เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เจ้าอาวาส ในการจัดศาสนสมบัติให้เป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น ตามกาลสมัย ทั้งในทางทรัพย์สินทั้งในทางผลประโยชน์กับทั้งเพื่อเป็นการปกป้องมิให้เจ้าอาวาส ต้องถูกดำเนินคดี และมิให้เกิดความผิดพลาดในการที่ต้องรับภาระในการจัดศาสนสมบัติ อีกประการหนึ่ง ถึงเวลาแล้วที่ควรจะดำเนินแนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธารณูปการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ จึงสมควรที่จะให้วัดทั้งหลายได้ปฏิบัติกร ดังนี้

๑. วัดใดมีผู้ขอเช่าที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์ หรืออาคารอื่นใดเพื่อใช้ในการแสวงหาประโยชน์ให้เจ้าอาวาสวัดนั้นส่งแบบแปลนแผนผังการก่อสร้างงบประมาณ ผลประโยชน์ที่วัดจะพึงได้รับ ทั้งเงินบำรุงวัด ทั้งค่าเช่าที่ดินอาคาร ร่างสัญญาการก่อสร้างไปยัง กรรมการศาสนา เพื่อเสนอคณะกรรมการ พศป. พิจารณาก่อน

๒. ให้คณะกรรมการ พศป. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กรรมการศาสนา ได้รับเรื่องนั้นๆ แล้วรีบแจ้งผลการพิจารณาให้วัดทราบ

๓. วัดจะทำสัญญาเช่าได้ ในเมื่อคณะกรรมการ พศป. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมมหาเถรสมาคมครั้งนั้น มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอ และให้กรรมการศาสนา แจ้งมติเรื่องนี้ไปยังเจ้าคณะภาคทุกภาค เพื่อส่งการลงไปยังเจ้าคณะตามลำดับชั้นจนถึงเจ้าอาวาส ภายในสังกัดให้ถือปฏิบัติตามมติเรื่องนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

หมายเหตุ แดงการณคณะสงฆ์ เล่ม ๖๖ ตอนที่ ๘ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๑

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๕๕/๒๕๕๙

เรื่อง กำหนดอายุสัญญาเช่าปรับปรุงที่ดิน ศบก. ที่วัดร้างและที่ธรณีสงฆ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เสนอว่า ปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) มีนโยบายกำหนดอายุสัญญาเช่าปรับปรุงที่ดิน ศบก. ที่วัดร้าง และที่ธรณีสงฆ์ ให้มีอายุสัญญาเช่า ๒๐ ปี เนื่องจากในอนาคต สภาพทำเลที่ดินอาจจะเจริญขึ้น ที่ดินมีมูลค่าสูงขึ้น การต่ออายุสัญญาเช่าเร็วขึ้น ศาสนสมบัติกลางและศาสนสมบัติวัดจะได้รับประโยชน์มากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายข้างต้น จึงเห็นควรกำหนดเป็นมติให้ชัดเจนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ความเห็นชอบตามเสนอ

ต่อมา ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมให้เพิ่มเติมข้อความตามมติข้างต้น ดังนี้ "ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ความเห็นชอบตามเสนอ ยกเว้นในกรณีที่ผู้เช่าต้องลงทุนในการปรับปรุงสูง ก็จะพิจารณาให้มีอายุสัญญาเช่าเกิน ๒๐ ปี เป็นกรณี ๆ ไป และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณา"

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ แล้ว ที่ประชุมมีมติควรให้ความเห็นชอบตามเสนอ ยกเว้น
ในกรณีที่ผู้เช่าต้องลงทุนในการปรับปรุงสูง ก็จะพิจารณาให้มีอายุสัญญาเช่าเกิน ๒๐ ปี
เป็นกรณี ๆ ไป และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ-
ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม
- 3 ก.ย. 2549

สำเนา
๑. ๑-๖๖๓๓๒๒
ที่...๒๒
วันที่ ๒/๒/๕๙
เจ้าหน้าที่ 1
นางจุฬารัตน์
บุญยากร
นาง
พจนานันท์
๒๕๔๙

จุฬารัตน์ บุญยากร
ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม
พจนานันท์ ตรวจ